

koztató Rendszerében /International Referral System for Sources of Environmental Information/ az NTMIK regionális szervként működhetne.

A Bolgár Tudományos Akadémia és az NTMIK közösen elkészítette a Társadalomtudományi Nemzetközi információs rendszer létrehozásával kapcsolatos anyagokat. A rendszer első ülése Szófiában május 27-29. között került megrendezésre.

A nemzeti információs rendszereket bemutató fejezet ebben a számban az OMKDK-val, mint a Magyar Népköztársaság központi tudományos-műszaki információs központjával foglalkozik. Beszámol röviden hazai és nemzetközi kapcsolatairól, a nemrég üzembe helyezett Pentakta sor alkalmazásáról.

G.I.

TÁJÉKOZTATÁSI INTÉZMÉNYEK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK

Számítógépes tájékoztatási eljárások a helyi közigazgatásban

Az OECD /Organization for Economic Co-operation and Development = Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet/, illetve annak tudományos és műszaki bizottsága 1968-ban alapította számítógépes eljárások, ill. módszerek alkalmazásával foglalkozó csoportját. Ez a csoport foglalkozik - célkitűzésének megfelelően - a számítógépi adatfeldolgozás és tájékoztatás szakterületével kapcsolatos kérdésekkel, szakemberek képzésével, számítógépes rendszerek alkalmazásának, hatékonyságának vizsgálatával, valamint azoknak a lehetőségeknek felkutatásával, amelyek az adatfeldolgozás és tájékoztatás korszerű technológiájának felhasználását célszerűvé teszik.

Az OECD tájékoztatási tanulmányorozatának 1974-ben megjelent hetedik kötete a számítógépes tájékoztatási eljárások jelenlegi helyzetét ismerteti a városi és regionális közigazgatásban és fejlesztésben öt európai ország: Hollandia, Franciaország, Nagy-Britannia, NSZK és Svédország tanulmányozása alapján.

A könyv két részből áll. Az első rész a bizottság összesített megfigyeléseit és ajánlásait tartalmazza és azt hangsúlyozza, hogy korunk egyre városiasodó társadalma, egyes meghatározott közigazgatási területek vezetése és fejlesztése olyan összetett feladatok elé állítja a helyi, városi vezető szerveket, amelyekben a megbízható adatok széles skálájára támaszkodva lehet csak megalapozott döntéseket hozni. Ezért egyre nélkülözhetetlenebb a korszerű és gyors

módszerekkel eredményt nyújtó adatfeldolgozási és tájékoztatási technika a közigazgatás területén, különösen azoknak a kérdéseknek eldöntésében, amelyek az egyes városok, területrészek tervezésének és fejlesztésének irányát hosszú évekre meghatározzák.

A helyi és városi vezetésben alkalmazásra kerülő tájékoztatási módszerek egyúttal szolgálják az egyes állampolgárok ügyeinek gyorsabb és hatékonyabb intézését is, továbbá segítsék elő az egyes polgárok szükségleteinek, véleményének figyelemmel kísérését és érvényre juttatását minden olyan kérdésben, amely életkörülményeiket meghatározza. Mindehhez elsősorban megfelelően kell kiválasztani azokat a területeket, amelyeken a számítógépes adattárolás és tájékoztatás bevezetése vagy bővítése érdemes, és gondosan kell mérlegelni azokat a rendszereket, amelyek az alsóbb és a felső vezető szervek tájékoztatási igényeihez és rendszereihez megfelelően csatlakoztathatók. A bizottság közleményében felhívja a figyelmet a gondos tervezésre a tájékoztatási eljárások kidolgozásánál, mert a korszerű technológia önmagában nem oldja meg a problémákat. A helyi vezetésben és számítógépi rendszertervezésben egyaránt a szükséglet fedezését folyamatos képzéssel lehet és kell biztosítani.

A könyv második része két szakértő tanácsadónak /Paul KENNETH és Claude MAESTRE/ az öt tanulmányozott európai országban nyert tapasztalatait foglalja össze. A városokba tömörült, növekvő száma lakosság olyan társadalmi és gazdasági problémákat vetett fel, amelyek mind az öt országban szükségessé tették a hagyományosan kialakult adminisztráció és közigazgatási módszerek felülvizsgálatát és korszerű technológiák bevezetését, ez azonban természetesen országonként - a különböző követelmények és adottságok következtében - különböző módon valósult meg. A szakértők összefoglalójukban megállapítják, hogy nincs egy olyan "a priori" kialakítható tájékoztatási modell, amely egységesen alkalmazható vagy ajánlható lenne, vannak azonban olyan követelmények, amelyeknek egységesen érvényesülniük kell. Ezek közé tartozik, hogy a közigazgatásban alkalmazásra kerülő rendszerek egymáshoz csatlakoztathatók legyenek, továbbá, hogy a számítógép működése ne emelje jelentősen a helyi és városi vezető szervek kiadásait. A tanulmányozott országokban alkalmazott tájékoztatási, adatfeldolgozási módszerek hasonlóságát, illetve különbözőségét főként az határozza meg, hogy az országos vezetésen belül az egyes területek, városok vezetése milyen mértékben centralizált vagy decentralizált. A két szélsőséget a vizsgált országok között Franciaország, mint az erősen központosított vezetés és az NSZK, mint a területi autonómia példája képviselte, a többi három közöttük foglal helyet. A változó követelmények és igények magának a közigazgatási szervezetnek folyamatos változtatását és folyamatos szervezését teszik szükségessé, ami sok adminisztrációs és technikai problémát vet fel a tájékoztatásban is. Sarkalatos kérdés például, hogy milyen módszerekkel lehet a pontos és megbízható adatokhoz hozzájutni, hogy mely adatfajták gyűjtésével és feldolgozásával lehet legrugalmasabban és leggazdaságosabban követni a társadalom igényeit és szükségleteit, mely adatokat lehet legsokoldalúbban felhasználni a mindennapi vezetési feladatokhoz, továbbá a fejlesztési döntéseknél. A könyv ismerteti az egyes országokban jelenleg alkalmazott módszereket, a kezdeti igényeket és a megvalósított rendszerek tapasztalatait, továbbá a kiala-

kult fejlesztési terveket. Sok értékes és hasznosítható ismeretet foglal össze a közigazgatási és városi vezetők, továbbá az e szakterületen működő számítástechnikai rendszertervező szakemberek számára.

/Information technology in local government.
OECD Informatics Studies. No.7. Paris, 1974. 168 p./

Grofcsik Gusztávné

.o.

Melyek a „legjobb” folyóiratok a gyógyszeripar érdeklődési területén?

Erre a kérdésre próbált felelni Katherine C. OWEN, a Warner-Lambert Research Institute könyvtári szolgálatának igazgatója.

A gyógyszeripari nagyvállalatok jelentős anyagi és szellemi erőket fordítanak a saját gyártási és más különböző gyógyszerekről publikált irodalom rendszeres feltárására. Az így készülő bibliográfiákat magukon a vállalatokon kívül az Egyesült Államokban az új gyógyszerek forgalombahozatalát végső fokon engedélyező és ellenőrző hatóság /FDA = Food and Drug Administration/ igényli, kötelezve erre a folyamatos adatszolgáltatásra a vállalatokat.

1. táblázat

A könyvtár sorszáma	A figyelt folyóiratok száma	A talált referenciák száma
A	395	1,558
B	230	874
C	176	570
D	254	1,402
E	453	2,763
F	311	1,034
G	15	1,884
H	289	1,660
I	35	72
J	225	638
K	405	2,289
L	1,031	5,985
M	129	5,670
N	586	2,300
O	996	4,420
		<u>33,119</u>

A címben feltett kérdést pontosabban értelmezve tehát: melyek azok a folyóiratok, amelyek a legtöbb referenciát szolgáltatják a gyógyszerbibliográfiák számára.

15 vállalati könyvtár szolgáltatott adatokat az 1969-1971 közötti 3 éves időszakról az 1. táblázatnak megfelelő arányban.

A folyóirat-átfedések kiderítése után 2017 különböző folyóirat maradt, amelyekben tehát összesen 33 119 olyan cikk szerepelt, amelyek valamelyik vállalat termékével kapcsolatosak